

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25CoCsp/21/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2719200710
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lucia Mizerová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2719200710.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: Mgr. Lucia Mizerová a sudkýň: JUDr. Ľubica Spálová a Mgr. Renáta Gavalcová, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Žilina, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, proti žalovanej: T. O., nar. XX.XX.XXXX, adresa L. T. XX, o zaplatenie 4.732,44 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Skalica, č.k. 9Csp/99/2019-90 zo dňa 9.12.2019 - proti vyhovujúcemu výroku I. v časti splatnosti a zamietajúcemu výroku II., takto

r o z h o d o l :

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku I. v časti splatnosti uloženej povinnosti na plnenie a v zamietajúcom výroku II. m e n í tak, že žalovanej ukladá povinnosť zaplatiť žalobcovi úrok vo výške 9,09% ročne zo sumy 4.732,44 Eur za čas od 14.2.2018 do zaplatenia istiny najdlhšie do 24.1.2022, spolu s povinnosťou na plnenie uloženou výrokom I. rozsudku súdu prvej inštancie, a to všetko v mesačných splátkach vo výške 200,- Eur splatných vždy k 20.dňu každého kalendárneho mesiaca počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že omeškanie žalovanej s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

II. Vo zvyšku zamietnutie žaloby výrokom II. rozsudku súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e .

III. Žalobcovi priznáva voči žalovanej nárok na náhradu trov prvoinštančného i odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku rozhodol nasledovne: „I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 4.732,44 Eur spolu s úrokom vo výške 279,51 Eur a s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 5.011,95 Eur od 14.2.2018 do zaplatenia, a to v mesačných splátkach vo výške 100,- Eur splatných vždy do posledného dňa v kalendárnom mesiaci počnúc od mesiaca nasledujúceho po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že v prípade omeškania s plnením čo i len jednej splátky riadne a včas sa stáva zročným celý dlh.

II. Vo zvyšku súd žalobu zamietla.

III. Súd žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu voči žalovanej.“

2. Rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil právne na základe aplikácie ust. § 497 zák. č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka, ust. § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b), d) zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách účinného v čase uzavretia zmluvy, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 9, § 517 ods. 2, § 565 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka.

3. Z vykonaného dokazovania mal prvoinštančný súd za preukázané, že na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 656537 zo dňa 24.1.2017 poskytol právny predchodca žalobcu žalovanej

spotrebiteľský úver vo výške 5.000,- Eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v pravidelných mesačných splátkach po dobu 60 mesiacov v sume 109,01 Eur, t.j. celkovo mala žalovaná zaplatiť sumu 6.540,60 Eur. Zmluvné strany si zároveň dohodli RPMN vo výške 9,48%, fixnú úrokovú sadzbu vo výške 9,09%, konečnú splatnosť úveru 24.1.2017 (správne má byť 24.1.2022, pozn.), splatnosť prvej splátky 24.2.2017 a splatnosť ďalších splátok vždy k 24. dňu v príslušnom mesiaci. Žalovaná nesplácala poskytnutý úver riadne a včas, a to aj napriek výzve žalobcu na zaplatenie dlžnej sumy zo dňa 16.8.2017, ktorá predchádzala vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru ku dňu 13.2.2018. Z predloženého prehľadu splácania mal súd preukázané, že žalovaná do zosplatenia úveru uhradila na istinu len sumu 267,56 Eur. Pohľadávka ku dňu podania žaloby predstavovala sumu 5.011,95 Eur, ktorá pozostávala z istiny vo výške 4.732,44 Eur a z úroku do zosplatenia vo výške 279,51 Eur. Žalovaná po podaní žaloby nezaplatila žiadnu sumu. Predmetnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere posúdil súd ako zmluvu spotrebiteľskú, na ktorú sa vzťahujú ustanovenia zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej tiež „ZoSÚ“). Po preskúmaní predmetnej zmluvy dospel súd k záveru, že obsahuje všetky podstatné náležitosti vyžadované zák. č. 129/2010 Z. z. Nakoľko žalobca na základe zmluvy poskytol žalovanej úver vo výške 5.000,- Eur, pričom žalovaná si svoje povinnosti z uzavretej zmluvy neplnila, uložil súd žalovanej povinnosť zaplatiť sumu istiny úveru vo výške 4.732,44 Eur, zmluvné úroky do zosplatenia úveru vo výške 279,51 Eur a úroky z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy predstavujúcej súčet dlžnej istiny a dlžných úrokov do zosplatenia úveru, a to odo dňa nasledujúceho po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru do zaplatenia.

4. Súd prvej inštancie s poukazom na ust. § 232 ods. 4 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), rozhodol, že uloženie povinnosť môže žalovaná zaplatiť v mesačných splátkach po 100,- Eur s tým, že nezaplatením jednej splátky sa stáva zročným celý dlh. Súd uviedol, že dlh takto síce nebude zaplatený do troch rokov od právoplatnosti rozsudku, tak ako ustálila súdna prax, avšak vzhľadom na majetkové pomery žalovanej mal súd za to, že vyššia suma by pre žalovanú znamenala výrazné zhoršenie jej sociálnej situácie, keďže mesačne po úhrade výdavkov, jej na živobytie zostáva minimálna suma.

5. V časti žalobcom požadovaného zmluvného úroku vo výške 9,09% ročne zo sumy istiny však súd žalobu zamietol, keď mal za to, že úroky z úveru prináležia veriteľovi len za čas do splatnosti dlhu, a to podľa konštantnej judikatúry vyšších súdov (napr. rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 24Co/118/2017 zo dňa 27.6.2018; uznesenie Najvyššieho súdu SR č. k. 4 Obo 143/1998; rozhodnutie Ústavného súdu SR č. k. IV. ÚS 476/2012 zo dňa 18.9.2012), podľa ktorých dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov patria veriteľovi len do splatnosti dlhu, pričom od splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania. Súd prvej inštancie mal za to, že takýto záver je logický, nakoľko v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k jeho dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z úveru a jednak aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahu medzi účastníkmi zmluvy. Súd argumentoval, že úroky z úveru sledujú dohodnutú dobu poskytnutia finančných prostriedkov, ktorej koniec završuje splatnosť úveru, pričom zo zákonom stanovených dôvodov (napr. nesplácanie úveru) má veriteľ právo splatnosť skrátiť. Niet zákonného pravidla, podľa ktorého by mal dlžník povinnosť zo zákona platiť po splatnosti úveru úroky popri úrokoch z omeškania. Ak teda nastal stav, kedy dlžník už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, nie je dôvod ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov dlžníkom.

6. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP a žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania voči žalovanej, keď mal za to, že pre pomerné rozdelenie trov konania je rozhodujúci pomer úspechu a neúspechu v uplatnenej istine bez príslušenstva, pokiaľ v žalobe nie je vyčíslené. Keďže žalobca časť príslušenstva pohľadávky v žalobe nevyčísľil, súd uzavrel, že bol v spore úspešný v celom rozsahu.

7. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca, a to podľa obsahu podaného odvolania (§ 124 ods. 1 CSP) v rozsahu zamietajúceho výroku II. a v časti výroku I., ktorou súd povolil žalovanej zaplatiť priznanú pohľadávku v mesačných splátkach po 100,- Eur, pričom uplatnil odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. h) CSP, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a domáhal sa, aby odvolací súd v zmysle § 388 CSP rozsudok v napadnutom rozsahu zmenil, vyhovel žalobe v celom rozsahu a aby zaviazal žalovanú zaplatiť dlh v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a žalobcovi priznal aj náhradu trov odvolacieho konania.

8. V prvej časti odvolania sa žalobca venoval zmluvnému úroku po zosplatnení. Namietal, že nárok na tento úrok trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až do ich vrátenia, teda aj po predčasnom zosplatnení. V tejto súvislosti poukázal na zákonné ustanovenia a právnu vedu k § 497, § 502 ods. 1, § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, § 16 ods. 1, § 13 ods. 3 ZoSÚ, dôvodovú správu k zák. č. 106/2014 Z.z. s tým, že navrhovaná zmena v § 53 ods. 9, podľa ktorej by úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov patrili dodávateľovi len do uplynutia práva podľa § 565, nikdy nebola prijatá. Žalobca dôvodil, že povinnosť platiť úroky je spojená s obdobím skutočnej držby peňažných prostriedkov. Úrok z úveru je nárokom, na ktorý nemá vplyv omeškanie dlžníka ani prípadné zosplatnenie dlhu, ktoré je skutočnosťou zakladajúcou vznik nových sankčných záväzkov dlžníka, pričom nárok na úrok z úveru neovplyvňuje. Iný výklad by musel byť odôvodnený priamo príslušnými zákonnými ustanoveniami, ktoré však neexistujú, alebo nepriamo - extenzívnym výkladom existujúcich zákonných ustanovení, ktorý však nebol predložený. Reštriktívne ustanovenie vo vzťahu k nároku veriteľa na zmluvný úrok po zosplatnení neobsahuje žiadny právny predpis. Ak by bolo úmyslom zákonodarcu dobu nároku veriteľa na dohodnutý úrok ohraničiť, nepochybne by tak učinil. V ďalšej časti žalobca poukázal na judikatúru, konkrétne rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo/113/2018 podľa ktorého má veriteľ nárok na zmluvný úrok z úveru bez ohľadu na zosplatnenie dlhu, a to aj popri nároku a úrok z omeškania, pričom tento nárok trvá až do úplného splatenia poskytnutých finančných prostriedkov dlžníkom; a rozhodnutie NS SR publikované v časopise Zo súdnej praxe pod č. 55 1996, podľa ktorého úroky z úveru patria do splatnosti úveru. Poukázal tiež na rozhodnutia krajských súdov konkrétne Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Co/108/2017, 8Co/138/2017, 8Co/206/2018, rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/12/2017, rozhodnutia Krajského súdu Banská Bystrica sp. z. 43Co/23/2017, sp. zn. 43Co/7/2018, sp. zn. 43Co/21/2018, sp. zn. 43Co/28/2017, sp. zn. 43Co/29/2018, sp. zn. 43Co/37/2018, sp. zn. 17Co/121/2018, rozhodnutia Krajského súdu v Nitre sp. zn. 12Co/116/2017, 8Co/193/2017, 7Co/366/2017, 12Co/4/2018, ako aj hromadne na rozhodnutia Krajského súdu Nitra sp. zn. 7Co/326/2017, 12Co/115/2017, 12Co/70/2018, 7Co/203/2017, 12Co/116/2017, 7Co/4/2018 a 8Co/1/2019. Obdobne poukázal hromadne na rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/297/2017, 5Co/250/2017, 5Co/414/2017, 5Co/465/2017, 5Co/6/2018, 5Co/60/2018, 5Co/311/2017, 5Co/372/2017, 5Co/339/2017, 5Co/8/2018, 5Co/77/2017, 3Co/248/2017, ktorými súd priznal nárok na zmluvný úrok aj po predčasnom zosplatnení úveru. Osobitne poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Co/346/2017 a 5Co/77/2019. Odvolateľ poukázal tiež na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 14Co/22/2018, 14Co/29/2018 a 25Co/71/2018. Zvlášť poukázal na odlišné stanovisko predsedníčky senátu k rozhodnutiu Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9Co/38/2018. Na podporu svojho názoru poukázal tiež na rozhodnutie NS ČR sp. zn. 33Cdo/212/2014. Podľa odvolateľa argumentácia prvoinštančného súdu sa nesprávne opiera o rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo/143/98, ktoré sa netýka samotného uplatňovania nároku na dohodnutý úrok z poskytnutých peňažných prostriedkov po zosplatnení úveru, keď v danej veci najvyšší súd riešil prioritne otázku nároku na úroky z omeškania v prípade omeškania s platením úrokov za poskytnutie peňažných prostriedkov a nároku na úroky z omeškania v prípade omeškania s platením úrokov z omeškania. Rovnako je nesprávny poukaz prvoinštančného súdu na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 476/2012, v ktorom sa ústavný súd nevyjadril k meritu dovolania.

9. Pokiaľ ide o povolenie žalovanej zaplatiť pohľadávku žalobcu v splátkach, žalobca poukázal na to, že v zmysle ust. § 232 ods. 3 CSP, má súd možnosť neurčiť paričnú lehotu, v takom prípade zostáva zákonná v trvaní troch dní od právoplatnosti rozhodnutia, alebo určiť paričnú lehotu dlhšiu ako tri dni, avšak výlučne len v odôvodnených prípadoch (rozhodnutia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/91/2017, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/87/2019, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19Co/163/2018). Zdôraznil, že zákon explicitne podmieňuje alternáciu dĺžky paričnej lehoty odôvodnenosťou prípadu, t. j. súd nemôže určiť dlhšiu lehotu bez relevantných skutkových tvrdení podložených zodpovedajúcimi dôkazmi v rámci obrany žalovaného. Preto bez dôkazov komplexne objektivizujúcich majetkovú situáciu žalovaného, nebola splnená podmienka odôvodnenosti pre určenie paričnej lehoty. Súd bol pri svojom rozhodovaní odkázaný na dôkazmi nepodložené tvrdenia žalovaného o jeho finančnej situácii. Posúdenie finančných možností žalovaného na účely úhrady dlžnej pohľadávky by malo byť súčasťou aktivít v procese prípadného núteného výkonu súdneho rozhodnutia, kedy dôjde jednak k dôslednému zisteniu majetku žalovaného a jednak k voľbe najvhodnejšieho spôsobu výkonu rozhodnutia. Rozhodnutie súdu musí byť spravodlivé a nemôže výrazne zvýhodňovať jednu zo strán na úkor druhej. Priznaním splátok vo výške 100,- Eur mesačne, súd zapríčinil, že žalovaná bude iba istinu splácať takmer štyri roky. Na základe porušenia úverovej zmluvy a úplného zastavenia splácania

úveru bola tak žalovaná zo strany súdu odmenená tým, že jej bola priznaná možnosť splácania úveru mesačne vo výške mesačnej splátky dokonca nižšej ako bola splátka dohodnutá v úverovej zmluve (104,01 Eur). Súd tak svojim rozhodnutím de facto poprel nielen účinky predčasného zosplatenia úveru, ale aj účel celého súdneho konania. Pokiaľ ide o samotné okolnosti, súd nedostatočne zistil skutkový stav týkajúci sa možnosti žalovanej uhradiť dlžnú pohľadávku. Zákon explicitne podmieňuje alternáciu dĺžky paričnej lehoty odôvodnenosťou prípadu, teda súd nemôže určiť dlhšiu lehotu bez relevantných skutkových tvrdení podložených zodpovedajúcimi dôkazmi. Z vykonaného dokazovania súd nemohol adekvátnym spôsobom posúdiť komplexné pomery žalovanej. Súd sa majetkovými pomermi žalovanej vôbec nezaoberal, ale svoje zistenia obmedzil výlučne na uvedenie, že vzhľadom na majetkové pomery žalovanej posúdil, že vyššia suma by pre žalovanú znamenala výrazné zhoršenie jej sociálnej situácie, keďže mesačne po úhrade výdavkov jej na živobytie zostáva minimálna suma. Oprávnenie súdu priznať plnenie v splátkach je výnimočné oprávnenie a každá takáto výnimka sa považuje za osobitnú výhodu dlžníka, ktorá však nesmie neprímerane zasahovať do právoplatne priznaných práv veriteľa. Hľadiskami pre úvahu súdu, či sa má žalovanému, ktorému platobnú povinnosť určil, priznať výhoda splátok, bude najmä - osobné a majetkové pomery strán, výška priznaného plnenia, platobná schopnosť žalovaného v konaní, prejavovaná snaha o plnenie záväzku žalovaným, možnosť žalobcu domáhať sa plnenia jednotlivých splátok v prípade ich nedodržania, doba po ktorú by týmto spôsobom došlo k zaplateniu dlžnej sumy s tým, aby nepredstavovala neúmerné zvýhodnenie dlžníka na úkor veriteľa, v opačnom prípade by došlo k narušeniu vyváženej záujmov oboch strán sporu v smere faktického popretia právoplatne priznaných práv, či možnému vzniku inej ujmy na oprávnených záujmoch žalobcu (rozsudok NS SR 7Cdo/116/2012 z 18.3.2013). Výhoda poskytnutá žalovanej v podobe umožnenia uhradiť dlh v neprímerane nízkych splátkach je zjavne neprímeranou oproti nevýhodnosti postavenia žalobcu a porušuje rovnosť účastníkov konania zakotvenú v ust. § 2 ods. 2 OZ. Vzhľadom na čas od podania žaloby na súd, mala žalovaná možnosť prejavovať svoju snahu a záujem dlh uhrádzať a tým preukázať, že mohla priebežne splácať dlh aspoň v takej výške, ktorá by bola primeraná jej finančným možnostiam. Žalovaná tak neučinila a počas celého súdneho konania neuskutočnila ani jednu úhradu. Napokon žalobca poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 27Co/97/2019, Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co/116/2017, Krajského súdu v Nitre sp. zn. 8Co/135/2017 a sp. zn. 8Co/157/2017 a Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17Co/17/2017.

10. Žalovaná odvolanie nepodala, k doručenému odvolaniu žalobcu sa písomne nevyjadřila.

11. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie v napadnutých častiach vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie prípúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti rozhodnutia dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je čiastočne dôvodné, v dôsledku čoho bolo potrebné rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach zmeniť a žalobe vo zvyšnej časti čiastočne vyhovieť (§ 388 CSP), a vo zvyšku napadnutej zamietajúcej časti rozsudok potvrdiť (§ 387 CSP).

12. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, vymedzeným uplatnenou odvolacou argumentáciou žalobcu, bolo posúdiť správnosť právnych úsudkov súdu prvej inštancie vedúcich k záveru, že žalobu je nevyhnutné v časti o zaplatenie zmluvného úroku zo zmluvy o úvere za obdobie po zosplatení úveru, ako nedôvodnú zamietnuť a tiež posúdiť, či súd prvej inštancie na základe ním vykonaného dokazovania a realizovaného právneho posúdenia veci rozhodol vecne správne, pokiaľ žalobcovi priznanú pohľadávku umožnil žalovanej zaplatiť v mesačných splátkach po 100,- Eur splatných vždy do posledného dňa v kalendárnom mesiaci počnúc od mesiaca nasledujúceho po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že v prípade omeškania s plnením čo i len jednej splátky riadne a včas sa stáva zročným celý dlh. Rozsudok v rozsahu ostatnej časti vyhovujúceho výroku I. nebol odvolaním dotknutý, preto nadobudol v tejto časti právoplatnosť a nepodliehal odvolaciemu prieskumu.

13. V zmysle § 497 zák. č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

14. Základnou právnou otázkou v danom prípade, ako ju nastolil odvolateľ, bola otázka existencie a doby nároku na zaplatenie zmluvného úroku po predčasnom zosplatnení úveru teda, či v prípade zosplatnenia úveru veriteľom pred dojednanou splatnosťou úveru, v dôsledku porušenia povinnosti dlžníka, veriteľovi vzniká resp. zostáva zachovaný nárok na úroky z úveru a to popri úrokoch z omeškania a dokedy. Súdna prax na Slovensku bola dlhodobo pri riešení tejto otázky nejednotná.

15. Časť súdov zastávajúca názor, že veriteľ má nárok na úroky z úveru výlučne do splatnosti dlhu a od jeho splatnosti je dlžník povinný platiť iba úroky z omeškania, sa opierała najmä o rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. IV.ÚS 476/2012, ktorý akceptoval názory všeobecných súdov, že dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok) a od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania, teda, že po zosplatnení úveru nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie už úrokov z úveru.

16. Po prvýkrát k tejto otázke, hoci okrajovo, zaujal stanovisko NS SR v uznesení sp. zn. 6Cdo 113/2018 zo dňa 30.7.2019, keď v závere rozhodnutia upriamil pozornosť odvolacieho súdu na rozsudok Súdneho dvora (piatej komory zo 7.8.2018 v spojených veciach C-96/16 a C-94/17), v ktorom sa uvádza, že cieľom úrokov z omeškania je sankcionovanie za nesplnenie povinnosti dlžníkom platiť úver v lehotách stanovených v zmluve, odradiť dlžníka od omeškania pri plnení jeho povinností a prípadne nahradiť veriteľovi škodu, ktorá mu vznikla z dôvodu omeškania s plnením peňažného záväzku, zatiaľ čo bežné úroky (úroky z poskytnutého úveru) majú naopak funkciu odplaty za poskytnutie peňažnej sumy zo strany veriteľa až do jej zaplatenia. Z týchto záverov tak vyplýva nielen záver o nároku na bežné úroky až do skutočného splatenia úveru, ale aj záver o možnosti kumulácie bežných úrokov a úrokov z omeškania.

17. Následne priamo túto otázku v dovolacom konaní riešil NS SR vo veci sp. zn. 5Cdo 42/2020 zo dňa 16.6.2020. V tomto rozhodnutí NS SR skonštatoval, že zo žiadneho ustanovenia Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka či Zákona o spotrebiteľských úveroch nevyplýva zákaz dohody účastníkov úverovej zmluvy o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do úplného splatenia úveru. Obchodný zákonník, ani Občiansky zákonník nemodifikuje moment trvania záväzku platiť úrok, ani jeho výšku v prípade omeškania dlžníka s platením úveru ani v prospech dlžníka, ani v prospech veriteľa. Za situácie, že dlžník z úverového vzťahu porušil povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k jeho zosplatneniu veriteľom, je nutné dospieť k záveru, že neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplatom za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Peňažnými prostriedkami, resp. protihodnotou za nich získanou dlžník disponuje, zmluvné povinnosti porušil a z porušenia povinností profitovať nemôže, keďže zmluvné úroky sú spravídla vyššie ako úroky z omeškania.

18. Zosplatnenie je inštitút slúžiaci ochrane veriteľa, podstata úverového vzťahu a jeho existencia zostáva zachovaná, veriteľ nemá peňažné prostriedky, patrí mu za ne dohodnutá odmena, záväzok dlžníka v zmysle platenia dohodnutej odmeny zostáva nedotknutý a aplikuje sa na dobu, na ktorú bola zmluva dohodnutá ako doba riadneho splácania úveru, keďže dohodnuté úroky majú zmluvný základ. Rozdiel je len v tom, že pre omeškanie k povinnosti platiť zmluvné úroky pristupuje povinnosť platiť úroky z omeškania. Inak povedané dlžníkovi zostáva záväzok platiť úrok rovnaký, ako v čase jeho dojednanja, t.j. veriteľovi patrí úrok v rovnakej výške a za rovnaké obdobie, bez ohľadu na to, či k omeškaniu dlžníka s platením úveru došlo alebo nedošlo.

19. Pre spotrebiteľa je však nevýhodné, aby platil úroky až do zaplatenia istiny. Dojedanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplatenia istiny jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by totiž spotrebiteľ, ktorý sa pre svoju ekonomickú situáciu dostal s plnením splátok úveru do omeškania, musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej doby splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, tzn. že jej výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlžník teda presne vie koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť.

20. Túto vedomosť však dlžník - spotrebiteľ nemá v prípade dojednaní, ktoré umožňujú navyšovanie tejto ceny bez jej presného ohraničenia. Keďže spotrebiteľ nevie predpokladať časový úsek svojho omeškania nie je možné ani určiť celkovú výšku zmluvného úroku, ktorý sa môže bez fixného ohraničenia navyšovať neobmedzene. Takto stanovená cena teda nie je vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne. Z tohto dôvodu potom dojednanie, ktorým sa dlžník - spotrebiteľ zaviazal platiť dohodnuté úroky až do úplného zaplata istiny po vyhlásení predčasnej doby splatnosti úveru, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Takéto dojednanie je teda porušením ustanovenia § 53 ods.1 OZ.

21. Na druhej strane postavenie veriteľa - dodávateľa sa aj bez uvedeného dojednaní nezhorší, pretože v prípade, ak mu v dôsledku nesplatenia úveru v dohodnutej dobe vznikne škoda, jeho právo zostáva zachované, pravda po zohľadnení zaplatených úrokov z omeškania, ktoré plnia funkciu paušalizovanej náhrady škody.

22. Dovolací súd dospel k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí.

23. Odvolací súd sa s popísaným názorom NS SR plne stotožňuje a zastáva názor, že veriteľ má nárok na úroky z úveru aj za čas po jeho predčasnom zosplatení, a to až do zmluvne dojednanej doby splatnosti predmetného úveru. V dôsledku toho bolo potom nevyhnutné odvolaniu žalobcu čiastočne vyhovieť a rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu čiastočne zmeniť.

24. Žalobca sa ďalej odvolal proti časti výroku I. rozsudku súdu prvej inštancie v rozsahu povolenia žalovanej zaplatiť priznanú peňažnú pohľadávku v mesačných splátkach po 100,- Eur.

25. Podľa § 232 ods. 2, 3 a 4 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak (ods. 2). Lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu (ods. 3). Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia (ods. 4).

26. Ustanovenie § 232 ods. 3 CSP upravuje lehotu, v ktorej je potrebné splniť povinnosť uloženú v rozsudku. Základná zákonná lehota je tri dni a začína plynúť od právoplatnosti rozsudku. Cit. ust. však pripúšťa výnimku, keď v odôvodnených prípadoch môže súd určiť dlhšiu lehotu, čo zahŕňa aj možnosť určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí súd, pričom súd súčasne môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

27. Povolenie splátok povinnému subjektu (tu žalovanej) je vždy zásahom do práva oprávneného subjektu (tu žalobcu) na dosiahnutie priznaného plnenia, avšak tento zásah je vyvážený právom povinného na zachovanie dôstojných životných podmienok. Pri rozhodovaní o povolení a výške splátok, je však potrebné prihliadnuť na okolnosti konkrétneho prípadu, t. j. na príjmy, výdavky, majetkové, sociálne, rodinné ale aj zdravotné pomery povinného, na výšku priznaného plnenia, povinným subjektom prejavenu snahu o plnenie záväzku, ale aj na hľadisko ochrany oprávneného, teda či stanovením dlhšej lehoty na splnenie peňažného záväzku povinným subjektom, nebudú nad primeranú mieru dotknuté jeho oprávnené záujmy. Ust. § 232 ods. 3 CSP pritom umožňuje už v základnom konaní určiť v odôvodnených prípadoch, dlhšiu ako trojdňovú lehotu na plnenie, teda aj určiť možnosť uhradiť dlh v splátkach, preto nie je dôvodná argumentácia žalobcu, že rozhodovanie o povolení zaplatiť dlh v splátkach patrí až do exekučného konania.

28. V danom prípade mal súd prvej inštancie za to, že je dôvodné žalovanej, ktorá o to v spore požiadala, povoliť zaplata priznanej pohľadávky v splátkach vo výške 100,- Eur mesačne, keď po preskúmaní jej majetkových pomerov mal za to, že vyššia suma by pre žalovanú predstavovala výrazné zhoršenie jej sociálnej situácie, keďže po úhrade výdavkov, jej na živobytie zostáva minimálna suma. Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že žalovaná požiadala o možnosť splácať pohľadávku žalobcu v splátkach podaním zo dňa 26.7.2019, v ktorom uviedla, že v tom čase bola nezamestnaná, ani v minulosti nemala

stále zamestnanie, uviedla, že spláca hypotéku a úver a pomáha ťažko chorej matke, ktorá má invalidný dôchodok. Na preukázanie svojej sociálnej situácie predložila doklady preukazujúce viaceré skončenia jej pracovných pomerov, a to dohodu o skončení pracovného pomeru zo dňa 28.9.2015, dohodu o skončení pracovného pomeru zo dňa 18.7.2017, výpoveď zo dňa 29.6.2018, skončenie pracovného pomeru v skúšobnej dobe zo dňa 19.7.2019, lekárske správy o zdravotnom stave jej matky, ktorá je liečená kardiológom, výpis zo svojho účtu, na ktorom bol ku dňu 28.6.2019 zo statok 5,10 Eur. Na pojednávaní dňa 9.12.2019 žalovaná uviedla, že od 25.11.2019 bude zamestnaná na trvalý pracovný pomer s príjmom 750,- Eur mesačne, spláca dva úvery vo výške spolu 330,- Eur mesačne, má ďalšie výdavky s chodom domácnosti a bola by teda schopná pohľadávku splácať po 50,- Eur mesačne.

29. Na základe takýchto pomerov žalovanej, povolil súd prvej inštancie žalovanej splátky po 100,- Eur mesačne, čo by však znamenalo, že len istinu spolu s už priznaným vyčísleným úrokom do splatnosti, t. j. sumu 5.011,95 Eur, by žalovaná splácala viac ako štyri roky, čo je v rozpore so súdnou praxou, ktorá je dlhodobo ustálená na závere, že v prípade povolenia splácania rozhodnutím súdu priznanej pohľadávky žalobcu, že potrebné splácanie nastaviť tak, aby dlh bol splatený najdlhšie do troch rokov od právoplatnosti súdneho rozhodnutia. V opačnom prípade by, tak ako aj argumentoval žalobca v podanom odvolaní, došlo k nedôvodnému zvýhodneniu dlžníka oproti jeho veriteľovi. Je potrebné poukázať na to, že žalovaná uzavrela s právnym predchodcom žalobcu úverovú zmluvu, v ktorej sa zaviazala dlh splácať v splátkach vo výške 104,01 Eur mesačne, a to až do konečnej splatnosti úveru dňa 24.1.2022. Žalovaná si teda musela byť vedomá svojich povinností a zodpovednosti uvedený úver aj s príslušenstvom riadne splácať. Napriek tomu, že žalovaná úver riadne nesplácala, na základe čoho pristúpil veriteľ k jeho predčasnemu zosplatneniu dňa 13.2.2018, čím žalovaná stratila možnosť dlh ďalej splácať a vznikla jej povinnosť uhradiť úver s úrokmi naraz, naďalej úver ani čiastočne nesplácala, pričom súd jej svojim rozhodnutím umožnil žalobcovi priznané peňažné plnenie splácať za ešte výhodnejších podmienok, ako bolo dohodnuté v uzavretej úverovej zmluve, t. j. v nižších splátkach a s dlhšou dobou splatnosti. Po preskúmaní majetkových a rodinných pomerov žalovanej, je aj odvolací súd názoru, že táto sa nachádza v takej sociálnej situácii, že požadovať od nej zaplatenie pohľadávky v bežnej parížnej lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku, by bolo pre ňu neprimerane tvrdé a mohlo by ju existenčne ohroziť. S príjmom 750,- Eur mesačne a pri splácaní iných úverov spolu v sume 330,- Eur mesačne, jej ostane suma na živobytie vo výške 420,- Eur mesačne. Žalovaná síce uviedla, že sa stará o chod domácnosti a pomáha ťažko chorej matke, avšak sama je mladou ženou, ktorá neuviedla žiadne prekážky, ktoré by jej bránili v pracovnej činnosti. Žalovaná by sa preto v najväčšej možnej miere mala snažiť vynaložiť všetko svoje úsilie na to, aby si zabezpečila príjem, ktorý pokryje splátky jej dlhov a nevyhnutné životné náklady. Ďalej odvolací súd zistil, že pokiaľ ide o celkovú výšku pohľadávky žalobcu, túto predstavuje nielen už vyčíslená istina 4.732,44 Eur, vyčíslený úrok 279,51 Eur, ale aj úrok z omeškania 5% ročne zo sumy 5.011,95 Eur od 14.2.2018 do zaplatenia, ktorého výška ku dňu rozhodovania odvolacieho súdu (9.2.2021) je 749,08 Eur a úrok z úveru od zosplatnenia vo výške vo výške 9,09% ročne zo sumy 4.732,44 Eur za čas od 14.2.2018 do zaplatenia istiny, najdlhšie do 24.1.2022, ktorého výška ku dňu rozhodovania odvolacieho súdu (9.2.2021) je 1.285,85 Eur, t. j. k 9.2.2021 pohľadávka žalobcu činí spolu 7.046,88 Eur (4.732,44 Eur + 279,51 Eur + 749,08 Eur + 1.285,85 Eur). Vzhľadom na takto vysokú pohľadávku žalobcu, majetkové pomery žalovanej a súdnu prax, aby pohľadávka žalobcu bola splatená najneskôr do troch rokov od rozhodnutia súdu, dospel odvolací súd k záveru, že v danom prípade je dôvodné žalovanej povoliť splácanie dlhu v splátkach, a to vo výške 200,- Eur mesačne pod následkom straty výhody splátok, čo znamená že omeškanie so splatením čo i len jednej splátky, bude mať za následok zročnosť celej pohľadávky. Odvolací súd má za to, že takáto výška splátky je proporcionálna, jednak k možnostiam žalovanej tak, aby jej zostali prostriedky na základné životné potreby a dostala ešte možnosť pohľadávku splácať, keďže nie je v jej možnostiach uhradiť ju jednorazovo a na druhej strane k dôvodnej požiadavke veriteľa, aby jeho doteraz riadne žalovanou nesplácaná pohľadávka, bola čo najskôr uhradená.

30. Keďže sa teda odvolací súd s poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu a rozhodnutia NS SR, nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že veriteľovi nevzniká nárok na úroky z úveru za čas po predčasnem zosplatnení úveru, keď mal za to, že súd prvej inštancie v tomto rozsahu vec nesprávne právne posúdil, bolo potrebné, aby bol rozsudok v rozsahu zamietajúcom úrok z úveru po zosplatnení do termínu konečnej splatnosti úveru s použitím § 388 CSP čiastočne zmenený. Odvolací súd potom po vyčerpaní žalobcom uplatnenej odvolacej argumentácie, rozsudok súdu prvej inštancie v časti napadnutého zamietajúceho výroku II., pokiaľ išlo o úrok z úveru zo sumy 4.732,44 Eur v sadzbe 9,09% ročne za čas od 14.2.2018 až do zaplatenia, avšak najdlhšie do 24.1.2022

(zmluvne dojednaná lehota konečnej splatnosti úveru), zmenil tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi úrok vo výške 9,09% ročne zo sumy 4.732,44 Eur za čas od 14.2.2018 do zaplattenia istiny, najdlhšie však do 24.1.2022, pričom súčasne zmenil aj napadnutú časť výroku I. rozsudku súdu prvej inštancie v časti určenia splatnosti priznanej peňažnej pohľadávky tak, že všetky priznané peňažné plnenia (rozsudkom súdu prvej inštancie ako i rozsudkom odvolacieho súdu) povolil žalovanej splácať v mesačných splátkach spolu vo výške 200,- Eur splatných vždy k 20.dňu každého kalendárneho mesiaca počnúc od právoplatnosti rozsudku s tým, že omeškanie žalovanej s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia (§ 232 ods. 3 CSP). Vo zvyšnom napadnutom rozsahu zamietajúceho výroku II, v ktorom sa žalobca teoreticky domáhal zaplattenia úroku z úveru aj za čas po zmluvne dojednanom termíne konečnej splatnosti úveru, t.j. po 24.1.2022 tým, že sa domáhal zaplattenia úroku z úveru neobmedzene až do zaplattenia, ktoré môže teoreticky nastať aj po uvedenom dátume (t. j. o zaplattenie úroku 9,09% ročne zo sumy 4.732,44 Eur od 25.1.2022 do zaplattenia), voči ktorej bolo odvolanie žalobcu nedôvodné, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako v tejto časti výroku II. vecne správny s použitím § 387 CSP potvrdil.

31. V zmysle § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie. Podľa ods. 2 ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

32. V zmysle § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, ods. 2 ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

33. V zmysle § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, podľa ods. 2 o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

34. Žalobca sa žalobou domáhal zaplattenia sumy 4.732,44 Eur, úroku do zosplattenia vo výške 279,51 Eur, úroku po zosplattení vo výške 9,09% ročne zo sumy 4.732,44 Eur od 14.2.2018 do zaplattenia, úroku z omeškania 5% ročne zo sumy 4.732,44 Eur od 14.2.2018 do zaplattenia a úroku z omeškania vo výške 5% ročne z úrokov 279, 51 Eur od 14.2.2018 do zaplattenia. Žalobcovi boli tieto nároky priznané, okrem nepatrnej časti úroku z úveru teoreticky požadovaného po dátume konečnej splatnosti úveru od 25.1.2022 do zaplattenia.

35. Keďže odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil v zmysle cit. § 396 ods. 2 CSP, bolo jeho povinnosťou rozhodnúť o nároku na náhradu trov tak prvoinštančného, ako i odvolacieho konania. S poukazom na konečný výsledok konania daný týmto rozsudkom odvolacieho súdu bol napokon žalobca v podstate v celom rozsahu plne úspešný, v dôsledku čoho mu v zmysle citovaných ustanovení vznikol nárok na plnú náhradu trov konania voči plne neúspešnej žalovanej. Odvolací súd preto žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania tak prvoinštančného, ako i odvolacieho v plnom rozsahu. O výške náhrady trov následne rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

36. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).